

Jau pagājuši divi gadi, kad no 7 novadu sociālajiem dienestiem izveidojām vienu – Cēsu novada Sociālo dienestu. Ja pirmais gads bija vairāk saistīts ar nodaļu izveidošanu, nodaļu uzdevumu definēšanu, darbinieku amata pienākumu noteikšanu un pēc 2022. gada februāra arī bēgļu uzņemšanu, tad otrajā gadā (2023. gadā) nozīmīgs darbs bija jāvelta saistošo noteikumu sakārtošanai, darba procesu pieslēpšanai, energoresursu kompensāciju izmaksāšanai, deinstitutionalizācijas projekta noslēgšanai, un visi šie procesi saistās ar budžeta pieaugumu. Pagājušā gadā atzīmējām 30 gadu jubileju sociālās palīdzības un pakalpojumu sistēmas pirmsākumiem Cēsu novadā. 2024. gads Cēsu novadam budžeta ziņā būs saspringts, jo ir cēlusies minimālā alga, skolotājiem paaugstina algas, kā arī lielu ietekmi uz pašvaldības budžetu atstāj tas, ka beidzas DI projekts un pašvaldībai jāfinansē grupu dzīvokļi, specializētās

darbnīcas, dienas aprūpes centri un individuāli sociālās rehabilitācijas pakalpojumi.

Šobrīd ir novērojama tendence, ka sociālo pakalpojumu cenas katru gadu mainās un arvien vairāk jāplāno to ietekme uz budžetu.

Administratīvi teritoriālā reforma vēl turpinās, jo jādomā, kā nosegt speciālistu nepieciešamību lauku teritorijās, kā nodrošināt sociālo pakalpojumu pieejamību visiem iedzīvotājiem, kuriem tie ir nepieciešami. Tāpat turpinās LM projekts “Profesionāla un mūsdienīga sociālā darba attīstība”, kurā darbiniekiem ir iespēja apgūt jaunas zināšanas un specializēties noteiktās sociālā darba jomās.

Pēdējos gados ir arvien grūtāk piesaistīt jaunus darbiniekus. Tam par iemeslu ir zemais profesijas prestižs un atalgojums, kā arī darba psihoemocionālā specifika. Darbinieki “izdeg”. Sociālais darbs kļūst arvien sarežģītāks, un klientu problēmas ir kļuvušas daudzšķautņainas, kas no darbiniekiem prasa jaunas zināšanas un radošu pieeju.

Šī gada prioritātes noteikti būs ģimeņu ar bērniem un cilvēku ar īpašām vajadzībām dažādu sociālo pakalpojumu turpināšana un pilnveidošana.

Izturību darbiniekiem, nenobīties no grūtībām, un lai mums izdodas turpināt attīstību.

Ar rūpēm par novadniekiem!

Sociālā dienesta vadītājs
Ainārs Judeiks

2023

Pieņemti **8 139** iedzīvotāju
iesniegumi palīdzības/
pakalpojumu piešķiršanai

Veikti **11 073** apsekojumi dzīvesvietā un
konsultācijas, t.sk. konsultācijas pa telefonu ar
klientiem

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības projektos piesaistīti
1 743 985,79 €

Sociālais dienests saņem jaunu
specializēto transportu personu ar
funkcionāliem traucējumiem pārvadāšanai

Sniegts atbalsts un sociālā
palīdzība ~ **360** Ukrainas kara
bēgļiem

Sociālajai palīdzībai, pakalpojumiem un
brīvās iniciatīvas pabalstiem izlietots
2 608 258,60 €

Nodrošināti/sniegti **27** pakalpojumi un **28**
dažādi pabalsti dažādām iedzīvotāju grupām

Dalība Labklājības ministrijas paneldiskusijā
“Nojaucam žogus”

7 darbinieki piedalījās **4** pilotprojektos un
apguva jaunas metodikas

2024

Cēsu novada Sociālais dienests ar 2022. gada 1. janvāri ir Cēsu novada pašvaldības izveidota iestāde, kura nodrošina sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu un administrēšanu, kā arī īsteno pašvaldības un sociālā dienesta uzdevumus sociālās aizsardzības jomā, kuri

noteikti likumos, Ministru kabineta noteikumos, pašvaldības saistošajos noteikumos vai līgumos. 2021. gadā administratīvi teritoriālās reformas ietvaros apvienoti Cēsu, Priekule, Amatas, Līgatnes, Pārgaujas, Vecpiebalgas un Jaunpiebalgas apvienību pārvalžu sociālie dienesti, izveidojot vienotu Sociālo dienestu.

22 klientu apkalpošanas vietas

SOCIĀLĀ DIENESTA STRUKTŪRA

Sociālā dienesta organizatorisko struktūru veido piecas nodaļas - Administrācijas nodaļa, Ģimeņu ar bērniem atbalsta nodaļa, Pilngadīgo personu atbalsta nodaļa, Sociālo pakalpojumu nodaļa un Sociālās palīdzības nodaļa.

Uz 2023. gada 31. decembri Sociālā dienesta struktūrā ir 70,9 amatu vienības, strādā 68 darbinieki, no kuriem 42 ir sociālā darba speciālisti (SDS) ar atbilstošu izglītību.

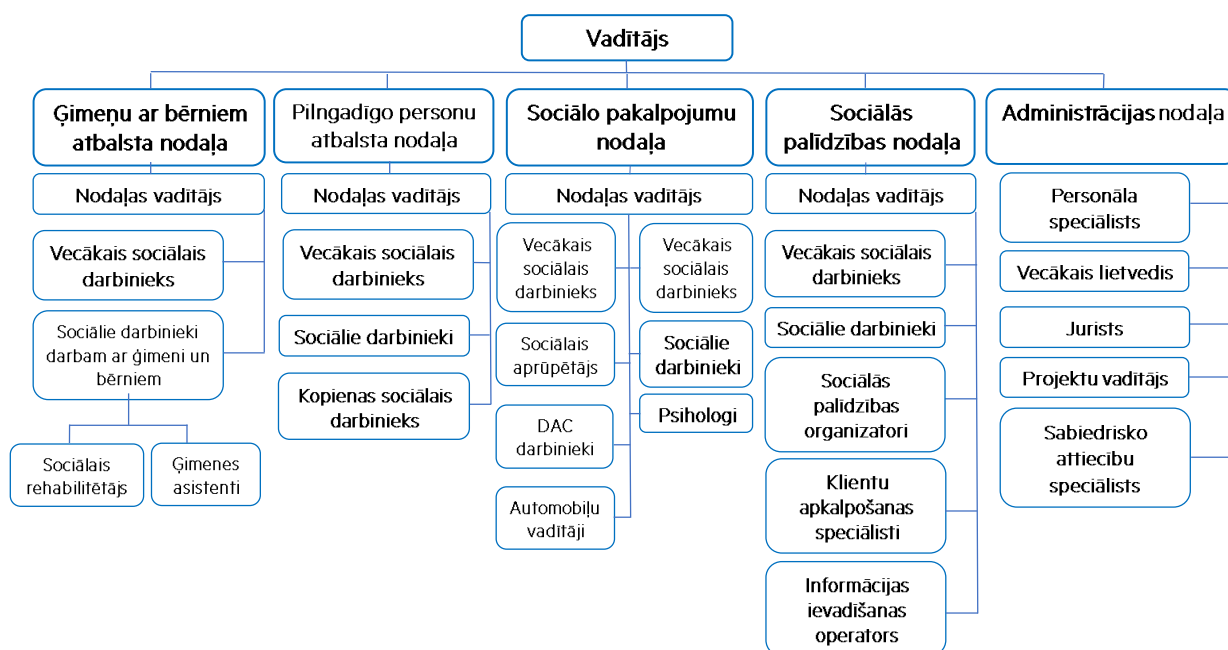

42 sociālā darba speciālisti¹

(vakantas 2 sociālā darba speciālistu amatu vienības)

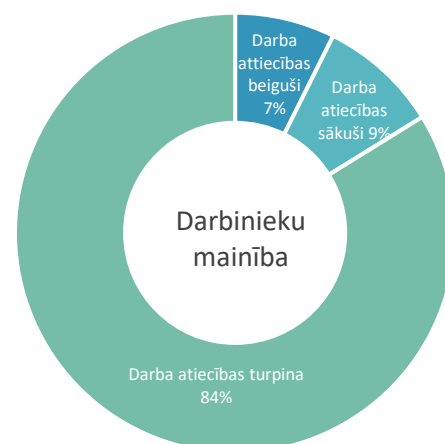
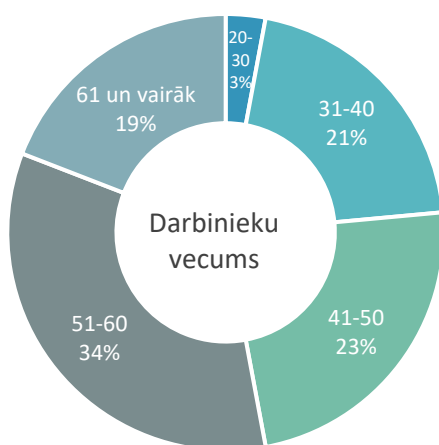
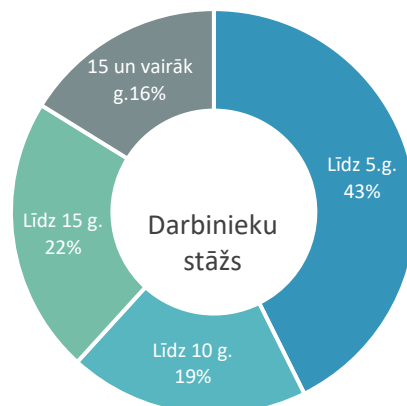
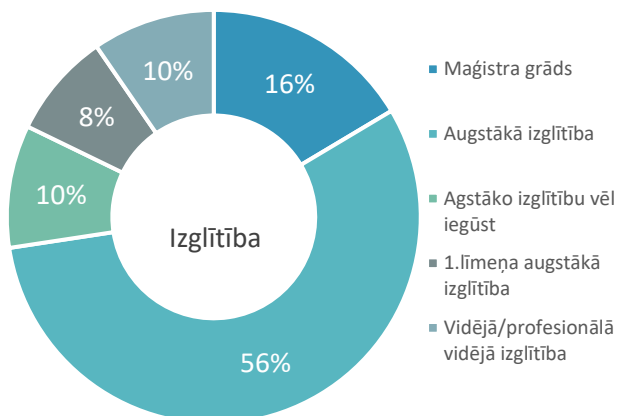
Uz 44 834 novada iedzīvotājiem²

¹ Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 10. pantā noteikts sociālā darba speciālistu skaits uz 1000 iedzīvotājiem

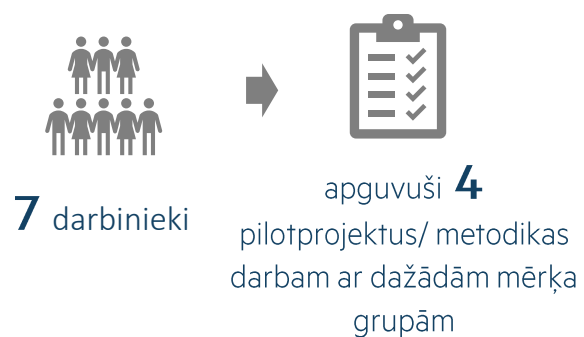
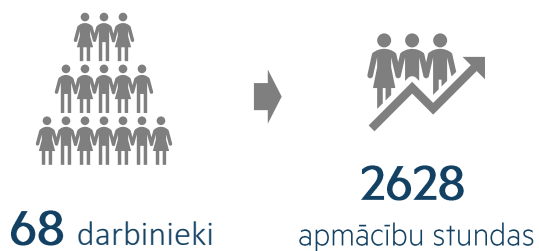
² <https://www.pmlp.gov.lv/lv/media/7137/download datiem uz 01.01.2023. Cēsu novadā reģistrēti 44 834 iedzīvotāji>

PERSONĀLS

Vidējais darbinieku vecums – 49 gadi

DARBINIEKU PROFESIONĀLĀ PILNVEIDE

SOCIĀLĀ DIENESTA FUNKCIJAS

Sniegt sociālo palīdzību un pakalpojumus

Piešķirt un izmaksāt Domes saistošajos noteikumos paredzētos pabalstus

Koordinēt un veikt likumpārkāpumu profilakses darbu ar bērniem

Nodrošināt ārpusģimenes aprūpes administrēšanu bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem

Nodrošināt sociālās garantijas bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem

Administrēt invaliditātes mazināšanas pasākumus (asistenta, pavadona, sociālās rehabilitācijas atbalsts u.c.)

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu administrēšanu no vardarbības un prettiesiskām darbībām cietušajiem

Citi normatīvajos aktos noteiktie un Pašvaldības deleģētie pārvaldes uzdevumi

DOKUMENTU PĀRVALDĪBA

8 139 iedzīvotāju iesniegumi par palīdzību un pakalpojumiem (19 iesniegumi anulēti)

8 077 pieņemti lēmumi, t.sk. 194 nelabvēlīgi lēmumi

2 400 vēstules/iesniegumi par dažādiem ar sociālā dienesta darbību saistītiem jautājumiem

2 932 rēķini

1 601 nosūtītās vēstules

1 057 līgumi un papildu vienošanās (t.sk. līgumi par asistenta pakalpojuma piešķiršanu)

379 rīkojumi (189 rīkojumi par darbinieku atvaļinājumiem, 1 rīkojums par ārzemju komandējumu, 59 rīkojumi par vietējiem komandējumiem, 78 rīkojumi personāla jautājumos un 51 rīkojums pamatdarbības jautājumos, 2 izpildrīkojumi par lēmumu piespiedu izpildi)

130 darba līgumi un papildu vienošanās

14 izziņas un pilnvaras darbiniekiem

35 plānošanas sapulces

12 Sociālo un veselības jautājumu komitejas sēdes, izskatīti 49 Sociālā dienesta sagatavoti jautājumi

6 saistošo noteikumu projekti

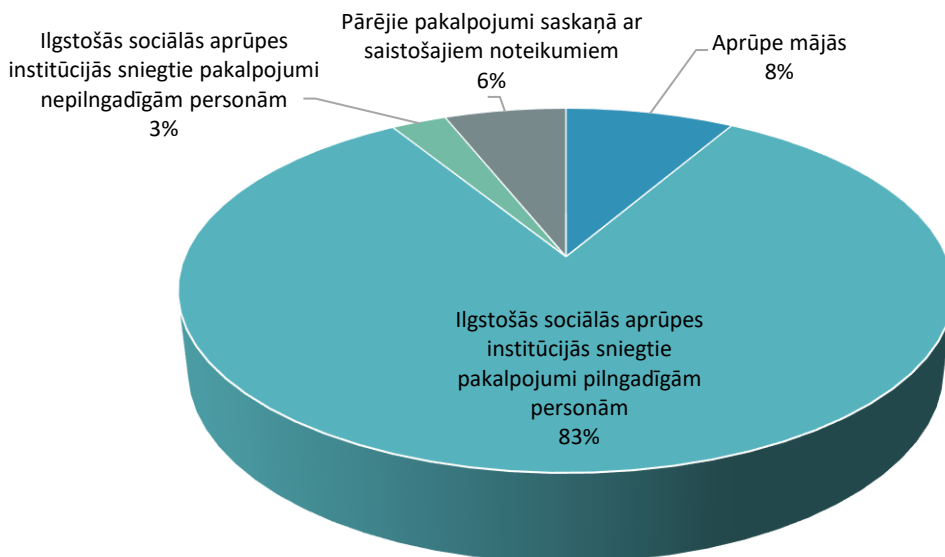
20 domes lēmumu projekti

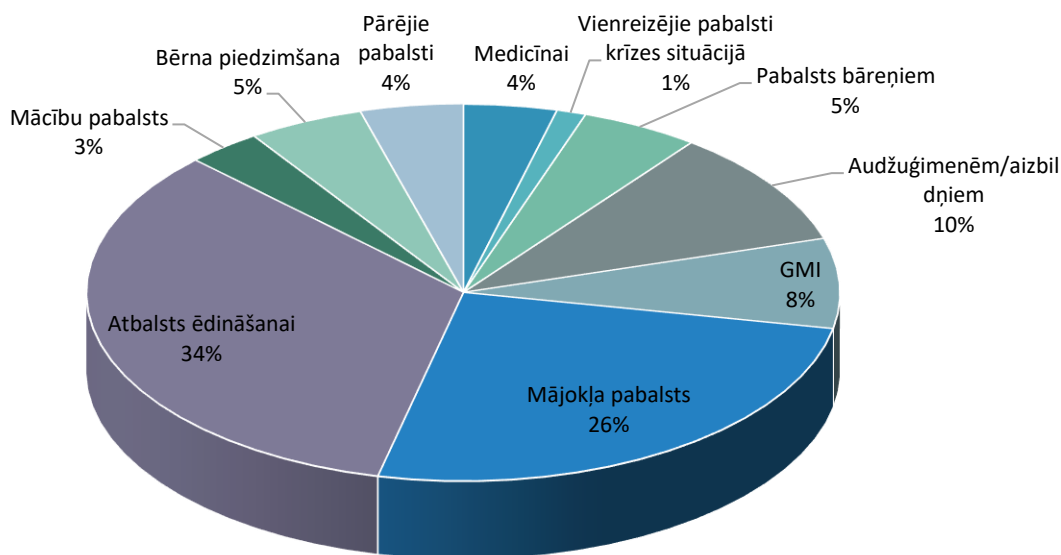
PAKALPOJUMI, SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS PABALSTI UN PAŠVALDĪBAS BRĪVĀS INICIATĪVAS PABALSTI

Pabalstos un pakalpojumos 2023. gadā izlietots **2 608 258,60 euro**. Sociālajiem pakalpojumiem – 1 347 978,92 euro un sociālās palīdzības pabalstos un pašvaldības brīvās iniciatīvas pabalstos izlietoti 1 260 289,68 euro. Atbalsta pieaugums 2023. gadā par ~ 25,42 %.

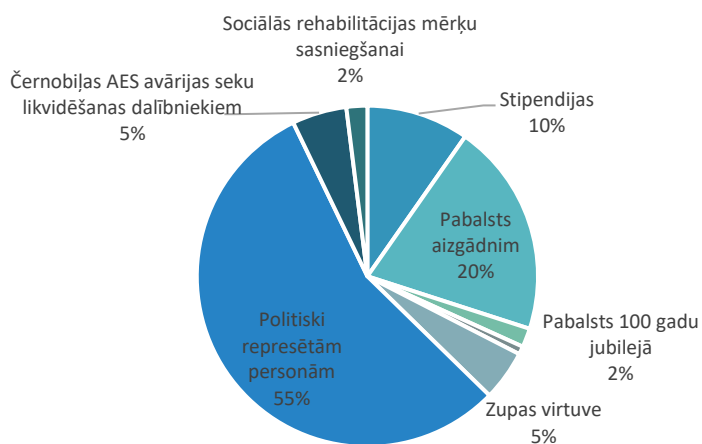
- Izlietotais finansējums sociālo pakalpojumu nodrošināšanai 2023. gadā, %

- Izmaksāto pabalstu sadalījums 2023. gadā, %

Izmaksātie pārējie pabalsti 2023. gadā, %

SOCIĀLAIS DARBS UN SOCIĀLIE PAKALPOJUMI

2023.gadā sniegti/nodrošināti 27 sociālie pakalpojumi

- Aprūpe mājās - **121** klientiem
- pakalpojums "Drošības poga" - **4** klientiem
- sociālās aprūpes pakalpojums naktspatversmē - **19** klientiem
- grupu dzīvokļa (mājas) pakalpojums - **29** klientiem
- aprūpes pakalpojums personām no 5 līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti, kurām ir izteikti smagi funkcionēšanas ierobežojumi - **29** klientiem
- dienas aprūpes centrs personām ar garīga rakstura traucējumiem - **38** klientiem
- dienas aprūpes centrs bērniem ar funkcionāliem traucējumiem - **16** bērniem
- atbalsta, izglītojošās un pašpalīdzības grupas - noorganizētas **4** grupas, **4** iedzīvotājiem sniegtas individuālās nodarbības
- dienas centra pakalpojums personām bez noteiktas dzīvesvietas un personām, kam nepieciešams sociālpsiholoģisks atbalsts un sociālo prasmju pilnveide - **11** klientiem
- psihosociālā konsultēšana - **16** ģimenēm ar bērniem
- sociālā rehabilitācija bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām - **56** bērniem (dzīvesvietā - 33 bērniem, institūcijā - 23 bērniem)
- sociālā rehabilitācija no **15** vardarbības cietušām personām, (dzīvesvietā - 11 personām, institūcijā - 4 personām)
- sociālā rehabilitācija vardarbīgas uzvedības mazināšanā - **12** personām
- specializētās darbnīcas - **33** klientiem
- speciālistu pakalpojumi un konsultācijas sociālās rehabilitācijas un sabiedrībā balstītu pakalpojumu ietvaros pilngadīgām personām - **53** klientiem
- speciālistu pakalpojumi un konsultācijas bērniem ar funkcionāliem traucējumiem - **68** klientiem
- sociālā darba pakalpojums - **448** ģimenēm ar bērniem
- psihologa pakalpojums - **183** klientiem (**111** pieaugušas personas, **72** bērni)
- pagaidu dzīvojamās platības pakalpojums (krīzes dzīvoklis) - nav bijis nepieciešams
- asistenta pakalpojums pilngadīgām personām ar invaliditāti - **203** klientiem
- asistenta vai pavadoņa pakalpojumi bērniem ar invaliditāti - **39** klientiem
- ģimenes asistenta pakalpojums - **24** ģimenēm ar bērniem
- specializētā transporta, vieglā transporta un mobilā pacēlāja pakalpojums **158** klientiem
- īslaicīga sociālā aprūpe institūcijā bērniem ar funkcionāliem traucējumiem jeb atelpas brīža pakalpojums - nav pieprasīts
- ilgstoša un īslaicīga sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā pilngadīgām personām - saņēma **202** personas
- ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija institūcijā bērniem - ievietots **1** bērns, pavisam institūcijās ir **2** bērni
- Ciņas sporta veidu nodarbības sociālajam riskam pakļautajiem bērniem - **11** bērniem
- Sociālās rehabilitācijas pakalpojums krīzes centrā māmiņām ar zemām prasmēm - **3** ģimenes (3 mammas, 3 bērni).

SOCIĀLĀ DARBA PAKALPOJUMS PILNGADĪGĀM PERSONĀM

Sociālo darbu ar pilngadīgām personām veic pilngadīgo personu atbalsta nodaļa (12 darbinieki – 1 vakance). Pēc administratīvi teritoriālās reformas, kuras rezultātā tika izveidots viens sociālais dienests, apvienojot speciālistus no septiņu novadu sociālajiem dienestiem ar dažādām pieredzēm, nu ir izveidota vienota komanda.

Nodaļas galvenie uzdevumi 2023.gadā:

- dalība Labklājības ministrijas pilotprojektos un to īstenošana praksē;
- apgūto metodiku pielietošana praksē darbā ar sociālajiem gadījumiem;
- DI izveidotie pakalpojumi un to nākotne;
- sociālā darba un pakalpojumu kvalitātes uzlabošana, procesu aprakstu un lēmumu projektu izstrāde;
- sociālo darbinieku profesionālā pilnveide, supervīziju nodrošināšana.

Nodaļā pērn tika strādāts pie izveidotās komandas stiprināšanas, kolēģu savstarpējās atbalsta sistēmas spēcīgāšanas, nodrošinot darbiniekiem ikmēneša supervīzijas un mācoties ieviest praksē kovīzijas. Darbinieki iesaistījās trijos Labklājības Ministrijas īstenotajos pilotprojektos - "Metodika sociālajam darbam kopienās", "Sociālais darbs ar senioriem" un "Pašvaldības sociālo dienestu vadības kvalitātes moduļa izstrāde", kā arī strādāja pie jau apgūto sociālā darba metodiku ieviešanas praksē darbā ar sociālajiem gadījumiem. Turpinājās iesāktā starpprofesionālā sadarbība ar jaunizveidoto sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu sniedzējiem - biedrību "Rīgas pilsētas Rūpju bērns" un biedrību "Cerību spārni", lai veiksmīgi un kvalitatīvi sniegtu dienas aprūpes centra, specializēto darbnīcu un grupu dzīvokļa pakalpojumu. Joprojām tika nodrošināta aprūpes mājas pakalpojuma un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu piešķiršana novada iedzīvotājiem, kuriem šāds pakalpojums bija nepieciešams. Tāpat turpinājām sociālo darbu ar ilgstošajiem bezdarbniekiem, lai motivētu pārmaiņām sakārtot savu veselības stāvokli un uzsāktu algota darba meklējumus. Aktīvi strādājām ar personām bez patstāvīgas dzīvesvietas, lai nodrošinātu viņiem iespēju saņemt naktspatversmes pakalpojumu, integrētu sabiedrībā, apmeklējot Dienas centru "Gaujaslīči" un meklētu iespējas atrast patstāvīgu mājokli. Palīdzējām risināt dažādas krīzes situācijas senioru un pilngadīgu personu dzīvēs, veicām pārrunas dažādu ģimenes nesaskaņu, vardarbības situāciju gadījumos. Aktīvs darbs noritēja pie personu ar kustību traucējumiem iesaistes un atlases 3.1.2.1.i. investīcijas "Publisko pakalpojumu un nodarbinātības pieejamības veicināšanas pasākumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem" otrās kārtas "Atbalsta pasākumi cilvēkiem ar invaliditāti mājokļu vides pieejamības nodrošināšanai" atbalsta pasākuma.

Sociālā gadījuma apraksts Nr.1 "Darbs ar pilngadīgu personu"

Persona bez noteiktas dzīvesvietas un ienākumiem vērsās Cēsu novada Sociālajā dienestā (turpmāk - Sociālais dienests) ar lūgumu īslaicīgi saņemt nakts patversmes pakalpojumu, lai izmazgātu drēbes un nomazgātos (iepriekš nav bijis Sociālā dienesta redzeslokā). Sociālais darbinieks sarunā ar klientu noskaidro klienta sociālo situāciju un sociālās funkcionēšanas spējas, kā arī klienta vajadzības un resursus.

Klienta raksturojums:

Vīrietis, 62 gadi, ģimenes nav, algotu darbu praktiski nav strādājis, pēdējās īslaicīgās darba attiecības bijušas pirms 6 gadiem. Piecus gadus nedzīvo savā deklarētajā dzīvesvietā lauku teritorijā. Šos gadus bez darba līguma strādājis pie saimnieka, kur tika nodrošināts ar dzīvesvietu. Divus mēnešus pirms vēšanās Sociālajā dienestā bija nokļuvis ārstniecības iestādē ar plaušu karsoni - atklātas problēmas ar sirds veselību, ikdienā regulāri jālieto medikamenti. Pēc atrašanās ārstniecības iestādē darba devējs uzteicis darba attiecības un pajumti. Divus mēnešus mitinājies pie paziņām.

Sociālā darbinieka mērķi darbam ar klientu:

- Iegūt uzticību un uzsākt sadarbību;
- Vienoties par sadarbības mērķiem un uzdevumiem, lai sasniegtu nospraustos mērķus;
- Apmierināt klienta pamatvajadzības: pajumti, ēdienu, veselības aprūpi;
- Piesaistīt pieejamos resursus: dienas centru bezpajumtniekiem, naktspatversmi, zupas virtuves pakalpojumu, sociālā darbinieka konsultācijas, ģimenes ārsta pieejamību.

Sadarbības dinamika:

Sociālā darbinieka konsultācijas tiek sniegtas līdz sešām reizēm mēnesī, klients visu sadarbības laiku motivēts sadarboties, lai sasniegtu noteiktos mērķus. Aktīvi iesaistās uzdevumu izpildē. Klients izmantoja piedāvātos pakalpojumus - naktspatversmes pakalpojumu, zupas virtuves pakalpojumu, kā arī dienas centra pakalpojumu bezpajumtniekiem.

Virzība uz pārmaiņām un rezultāts:

Sadarbības sākumā klients izmantoja nakts patversmes pakalpojumu, dienas centra pakalpojumu bezpajumtniekiem un zupas virtuves pakalpojumu. Saņēma garantēto minimālo iztikas pabalstu un turpinot sadarbību ar sociālo darbinieku klients apmeklēja ārstus, mainīja ģimenes ārstu un pēc trīs mēnešu sadarbības tika nokārtota invaliditātes grupa. Klients regulāri iegādājas un lieto medikamentus, saņem sociālo palīdzību medikamentu iegādes izdevumu segšanai. Pēc invaliditātes grupas nokārtošanu sadarbībā ar sociālo darbinieku klients aizpildīja iesniegumu, lai lūgtu palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā. Desmit mēnešus pēc sadarbības uzsākšanas klients saņēmis pašvaldības dzīvokli. Klients turpina sadarboties ar sociālo darbinieku, lai saņemtu atbalstu sociālo funkcionēšanas spēju atjaunošanā.

Sociālā gadījuma apraksts Nr.2 "Darbs ar pilngadīgu personu"

Anna (80 gadi) dzīvo viena privatizētā dzīvoklī, dzīvoklis ir ar malkas apkuri, atrodas ēkas 2. stāvā. Annai Aprūpes mājās pakalpojums uzsākts sniegt 2022. gada oktobrī, jo Anna ir lauzusi labo roku, grūtības veikt pašaprūpi, pārvietojas tikai pa dzīvokli.

2022. gada decembrī Sociālais dienests saņem informāciju no Annas radnieces, ka Annai pasliktinās veselība, sapampušas kājas, grūtības pārvietoties, netiek lietoti ārsta izrakstītie medikamenti.

Turpmāk Anna periodiski izsauc Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (NMPD), tiek aizvesta uz slimnīcu, bet tajā pašā dienā izrakstās, atsakās no ieviešanas stacionārā, jo uztraucās, ka dzīvoklis paliks nekurināts. Annai un Sociālajam dienestam ir regulāra sadarbība ar Annas ģimenes ārstu, Annai ir vairākas saslimšanas, ģimenes ārsts brauc mājās vizītēs, izsauc NMPD, no stacionēšanas Anna atsakās, jo uztraucas par dzīvokli.

Annai ir meita, kura dzīvo Siguldas novadā, bet nevēlas ar māti kontaktēties, jo tas ir emocionāli grūti. Ja Anna tiek izrakstīta no slimnīcas, mājas atved znots. Sociālais darbinieks lūdz meitu apciemot māti, mēģināt pierunāt pārcelties uz sociālās aprūpes centru, kur tiktu nodrošināta Annai nepieciešamā aprūpe. Meita pēc apciemojuma zvana, saka, ka attiecības uzlabojušās, bet pēc kāda laika abas konfliktē un attiecības paliek vēl sliktākas. Sociālais darbinieks piesaka vietu Annai aprūpei Cēsu pilsētas pansionātā.

Februāra beigās Anna ārstējas Vidzemes slimnīcā paliatīvās aprūpes nodaļā apmēram nedēļu, aktīvi konfliktē ar ārstējošo personālu- nekas nav labi, kategoriski atsakās pārcelties dzīvot uz sociālās aprūpes centru- braukšot tikai uz mājām. Izrakstās dienu ātrāk pirms noteiktā laika, mājās veduši znots un mazdēls. Annai tiek turpināts sniegt aprūpes mājās pakalpojums. Pēc ārstēšanās slimnīcā Annas veselības stāvoklis ir stabilāks. Spēj pārvietoties dzīvokļa robežās. Ar aprūpes mājās pakalpojuma kvalitāti Anna ir apmierināta.

2023. gada 4.decembrī LSA aprūpētāja informē, ka Anna atkal ir bezpalīdzīgā stāvoklī, nevar piecelties no gultas, ir informēts ģimenes ārsts, ir izsaukts NMPD, Anna aizvesta uz Vidzemes slimnīcu, bet tajā pašā dienā ir izrakstījusies no slimnīcas. Sociālais darbinieks tajā pašā dienā apseko Annu dzīvesvietā. Apsekošanas laikā Anna pussēdus guļ dīvānā, silti sagēbusies, veselība ir pasliktinājusies, ka vairs nevar staigāt. Tiek piedāvāts aprūpes mājās pakalpojums katru darbu dienu. Pārrunājam par pāriešanu dzīvot uz sociālās aprūpes centru, Anna vēlas, lai par pakalpojumu sociālās aprūpes centrā viņai nebūtu jāmaksā, kā arī uztraucas, kas notiks ar dzīvokli.

2023. gada 15. decembrī Sociālais darbinieks saņem zvanu no Cēsu klīnikas, Anna ir Cēsu klīnikā Uzņemšanas nodaļā, bet atkal atteikusies no ārstēšanās stacionārā, izsaukusi taksometru, lai aizved mājās.

Annai tiek turpināts sniegt Aprūpes mājās pakalpojumu. Saņemta informācija no pakalpojuma sniedzēja, ka Anna zvana aprūpētājam vairākas reizes dienā, dažreiz vairāk kā 20 reizes dienā ar dažādām prasībām, arī pēc apmeklēšanas turpina zvanīt, piemēram, lai atbrauc, atnes ūdeni, izslēdz lampu, sakārto spilvenu, pieprasa apmeklējumus ik pēc dažām stundām, ir neapmierināta. Aprūpētājas ir uz izdegšanas robežas, strādājot ar šo klienti. Pakalpojuma sniedzējs lūdz Sociālo dienestu iesaistīties un ievietot klienti sociālās aprūpes centrā. Sociālajam darbiniekam atkārtoti apsekojot Annu dzīvesvietā, tiek konstatēts, ka aprūpētājas krāsi dzīvokli ir iekurinājušas, pārtika ir Annai sagādāta. Anna kategoriski atsakās pāriet dzīvot uz sociālās aprūpes centru.

Paralēli Anna zvana savām paziņām, iedzīvotājiem, lūdz palīdzību, informē, ka neviens nepalīdz.

Annas meita nereaģē uz Sociālā dienesta aicinājumu palīdzēt mātei. Ja izdodas sazvanīt, tad raud par to, cik daudz ļauna Anna viņai nodarījusi, stāsta par psiholoģisko kaitējumu.

Kopsavilkums: Anna ir nestaigājoša, ir piešķirta 1. invaliditātes grupa ar īpašās kopšanas pabalstu, saņem aprūpes mājās pakalpojumu par pilnu samaksu katru darba dienu. Aprūpes mājās pakalpojums nenodrošina Annai nepieciešamo aprūpi, bet Anna kategoriski atsakās pāriet dzīvot uz sociālās aprūpes centru, zvana pazīstamiem cilvēkiem, lai nāk palīdzēt, jo neviens nepalīdz. Komunikācijā izteikti valdonīga, patīk pavēlēt, manipulē iežēlinot, radot iespaidu, ka ir pamesta, bez palīdzības iespējām. Uzvedības traucējumi īstermiņā nav tik izteikti, lai mediķi nosūtītu ārstēties uz psihoneiroloģisko slimnīcu.

KOPIENAS SOCIĀLAIS DARBS

2022.gadā uzsākām kopienas sociālā darba aktivitātes. Kopienas sociālo darbu pašlaik veic viens sociālais darbinieks, kas šajā gadā piedalījās Labklājības ministrijas pilotprojektā "Metodikas "Sociālais darbs kopienā"" izstrādē, kas noslēdzās 2023.gada 31.maijā. Pilotprojekta laikā notika darbs ar Cēsu novada Jaunpiebalgas un Zosēnu kopienu aktivizēšanu un sociālās problēmas saskatīšanu un iespējamā risinājuma meklēšanu.

Jaunpiebalgas kopiena iesāka aktīvu darbošanos un kā vienu no pirmajām mērķa grupām izvirzīja seniorus, kuriem nepieciešama socializēšanās, un senioru klubiņa atjaunināšanu. Jaunpiebalgā pēc aktīvās kopienas iniciatīvas tika rīkota muzikālā pēcpusdiena senioriem. Pasākumā piedalījās 45 seniori, Jaunpiebalgas apvienības pārvaldes vadītāja, kultūras nama vadītāja un bijušais pagasta vadītājs. Tika apzinātas senioru vajadzības un izrunāti iespējamie nākotnes risinājumi.

Zosēnu pagastā pilotprojekta laikā sociālajam darbiniekam kopā ar aktīvo iedzīvotāju līderi izdevās sapulcināt arī pārējos pagasta iedzīvotājus. Tika izveidota *WhatsApp* grupa, kur no 328 iedzīvotājiem šobrīd ir 105. Zosēnu aktīvie iedzīvotāji pagājušā gada laikā noorganizēja trīs pasākumus. Pavasarī notika tirdziņš "Mostamies pavasarim Zosēnos", rudenī - "Rudens andele" un pirms ziemassvētkiem - "Ziemassvētku brīnums". Iedzīvotāji organizēja tirgotājus (vietējos), koncerta sadaļu (izveidojās duets, kurš pirms tam nebija) un sportiskās aktivitātes bērniem. Oktobrī ReTV kanālā bija sižets par Zosēnu rudens *andeli* un kopienas sociālo darbu. Zosēnu pagasta līdere Dzidra saka, ka šobrīd, kad ir aktivizējušies kopiena, ~~ta~~ vairs nejūtas viena un ka ir jauns spars veidot pasākumus. Zosēnu pagastā nākotnes sociālā

grupa, kurai nepieciešams pievērst uzmanību, ir jaunieši un viņu brīvā laika jēgpilna pavadīšana.

Gan Zosēnu, gan Jaunpiebalgas aktīvo iedzīvotāju grupas vairākkārt ir aicinājušas uz tikšanos, lai kopīgu rastu risinājumus un iespējas finansējuma piesaistei. Ikdienā notiek regulāra sadarbība ar

sociālās jomas nevalstiskajām organizācijām.

Decembrī Dienests saņēma pilotprojekta laikā veidoto metodisko grāmatu "Metodiskais materiāls sociālajam darbam kopienā".

SOCIĀLĀ DARBA PAKALPOJUMS ĢIMENĒM AR BĒRNIEM

Sociālo darbu ar ģimenēm un bērniem veic Ģimeņu ar bērniem atbalsta nodaļa (turpmāk tekstā - ĢBAN). 2023. gadā nodaļā pavisam strādāja 14 darbinieki (t.sk. 4 vēl turpināja studijas) un 2 ģimenes asistenti (pilotprojekts). 2023. gada beigās nodaļā bija 4 vakances. Darbinieku trūkums ilgstošā laika periodā un jauno darbinieku/studentu ievadišana darbā radīja pārslodzi esošajiem darbiniekiem, paaugstinot profesionālās izdegšanas riska iespējamību, ietekmējot savu darba pienākumu savlaicīgu izpildi un iespējas pievērsties aktīvāk nodaļas darba pilnveidošanai un attīstībai.

Pagājušajā gadā darbinieki iesaistījās Labklājības ministrijas īstenotajā pilotprojektā "Ģimenes asistenta pakalpojuma aprobēšana", apguva jaunu sociālā darba virzienu/specializāciju - sociālo darbu ar grupām, kā arī strādāja pie jau apgūto sociālā darba metodiku ieviešanas praksē darbā ar ģimenēm un bērniem. Turpinājās sadarbība ar Bērnu klīniskās universitātes slimnīcu atbalsta sniegšanā bērniem ar smagām saslimšanām. Tika uzsākta sadarbība ar centru "Dardedze" preventīvas programmas izstrādē seksuālās vardarbības mazināšanai Cēsu novadā. 2023. gadā tika turpināts darbs pie galveno procesu izstrādes, jo izmaiņas iekšējos un ārējos normatīvajos aktos padara šo procesu izstrādi par nemītīgi pilnveidojamu. Pērn tika apzināti jauni nepieciešamie procesi.

Sociālā darba pakalpojums 2023.gadā tika sniegts pavisam **448** ģimenēm, t.sk, sociālā riska un ĢBAN redzeslokā esošām ģimenēm.

127

Daudzbērnu ģimenes (431 bērni)

112

Nepilnas ģimenes (199 bērni)

209

Pilnas ģimenes/ abi vecāki (403 bērni)

N.p.k	Pilsēta/pagasts	Klienta lietu iedalījums 2023.gadā (skaits)			
		Informatīvās lietas	Gadījuma lietas	Pakalpojumu lietas	Noslēgtās lietas
1.	Priekulji, Veselava	9	14	3	0
2.	Liepa, Mārsnēni	17	27	10	13
3.	Straupe, Stalbe	7	17	4	0
4.	Līgatne (pilsēta/pagasts)	2	11	2	0
5.	Vecpiebalga, Dzērbene, Taurene, Kaive, Ineši, Jaunpiebalga, Zosēni	16	23	8	0
6.	Nītaure, Zaube, Skujene, Amata, Drabeši	2	20	1	4
7.	Cēsis/Vaive	52	115	57	8
KOPĀ:		105	227	95	21

2023. gadā uzsākta sadarbība ar 54 ģimenēm, kuras nodaļas redzeslokā nonākušas pirmo reizi. Tāpat turpinājās darbs ar esošajām ģimenēm, sniedzot sociālo, psiholoģisko un psihosociālo atbalstu un nodrošinot sociālos pakalpojumus ģimenēm, kurām ir nepietiekamas prasmes bērnu aprūpē un audzināšanā, atkarības problēmas vienam vai abiem vecākiem, zemas sociālās prasmes (tai skaitā, prasme uzņemties atbildību, konstruktīvi risināt konfliktus, komunicēt un sadarboties pāra attiecībās, spēja pašreflektēt u.c.), pāra šķiršanās gadījumos nespēja vecākiem savstarpēji vienoties par bērnu vajadzību un interešu nodrošināšanu, vardarbība ģimenē (īpaši emocionālā vardarbība), nepietiekami finanšu resursi un zemas prasmes budžeta plānošanā.

No 2023. gada aprīļa ĢBAN darbā tika ieviests jauns sociālais pakalpojums – psihosociālā konsultēšana, kuru nodrošināja speciāli apmācīts sociālais darbinieks. Pakalpojumu saņēma 16 ģimenes. Savukārt ģimenes asistenta pakalpojuma sniegšana tika nodrošināta sadarbībā ar Latvijas Samariešu apvienību – 13 ģimenēm un pilotprojektā iesaistītajiem ģimenes asistentiem – 11 ģimenēm.

Pērn sadarbībā ar Fondu “Plecs” tika turpināta vecāku izglītības programmas īstenošana. Noorganizētas 3 grupas, programmu apguva 48 personas. Četri pusaudžu vecāki tika iesaistīti nodarbību “Ceļvedis, audzinot pusaudzi” cikla programmas apgūvē, kā arī 6 vecākiem, kuri saskaras ar grūtībām bērnu uzvedībā, bija iespēja piedalīties atbalsta/izglītojošai grupas nodarbībās.

Likumpārkāpumu profilakses jomā jauniešiem sociālās uzvedības korekcijas programmas ietvaros pērn jauniešiem bija iespēja piedalīties grupu nodarbībās “Vardarbības mazināšana un veselīgu attiecību veicināšana jauniešu vidē”. Programmu apguva 26 jaunieši. Papildus jauniešiem bija iespēja iesaistīties dažādās aktivitātēs nodibinājuma “Pārslēdze” īstenotajā projektā “IeSlēdz” visas vasaras garumā. Piedalījās 24 jaunieši.

Likumpārkāpumu profilakses darbs ar bērniem:

- izstrādātas 20 sociālās uzvedības korekcijas programmas;
- preventīvais darbs veikts ar 7 jauniešiem;
- turpinās sadarbība ar 15 jauniešiem sociālās uzvedības korekcijas programmu ieviešanā, kas bija uzsākta 2022.gadā.

Sadarbība ar citām institūcijām ģimeņu ar bērniem sociālo problēmsituāciju risināšanā:

- Saņemtie ziņojumi par problēmsituācijām:
 - 313 vēstules no bāriņtiesas;
 - 28 vēstules no izglītības iestādes;
 - 154 vēstules no policijas.
- Starpinstitūciju tikšanās:
 - 32 starpinstitūciju sanāksmes;
 - Regulāras starpprofesionāļu sanāksmes.

2023. gadā 56 bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām un 14 pieaugušajām personām, tika sniegta sociālā rehabilitācija gan dzīvesvietā, gan arī institūcijās.

Sadarbībā ar SIA “Mācību centrs MKB” 12 personas pērn izgāja vardarbīgas uzvedības mazināšanas programmu. Tā bija iespēja apgūt sociālās rehabilitācijas kursu vardarbīgas uzvedības mazināšanai, lai novērstu vai mazinātu turpmākus vardarbības riskus.

Jau vairākus gadus, arī pērn, atbalstot bērnus un jauniešus, tika nodrošinātas ciņas sporta apmācības bērniem no sociālās atstumtības riskam pakļautajām ģimenēm. Šīs

apmācības apmeklēja 11 bērni un jaunieši. Šie bērni un jaunieši piedalījās sacensībās gan Latvijā, gan Igaunijā un saņēma godalgotas vietas.

ESF projekta “Pasākumi Cēsu novada pašvaldības iedzīvotāju veselības veicināšanai un slimību profilaksei” ietvaros 2023. gadā tika noorganizētas divas nometnes gan bērniem no trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm (20 bērni), gan arī bērniem ar funkcionāliem traucējumiem (10 bērni).

Darbs ar klientiem/ sociālā gadījuma apraksts Nr. 3 “Darbs ar ģimeni un bērniem “

Ģimene - māte, 41 gadus veca, divas meitas – 12 un 4 gadus vecas, mātes vīrs – 44 gadus vecs. Laulība noslēgta pirms trijiem mēnešiem. Bērnu tēvs miris pirms četriem gadiem. Māte strādā veikalā, vecākā meita apmeklē skolu, jaunākā – pirmsskolas izglītības iestādi.

Sākotnējā informācija par ģimeni pirms setiņiem mēnešiem saņemta no pašvaldības policijas – bijis anonīms zvans, ka māte ir alkohola reibumā un nespēj parūpēties par bērniem. Ierodoties policija konstatējusi, ka māte ir neadekvātā stāvoklī, alkohola testu veikt atteikusies. Bērni policijas ierašanās brīdī bija nogādāti pie kaimiņienes, kura bieži un atbildīgi pieskata meitenes. Sociālajam darbiniekam ierodoties apsekot ģimeni dzīvesvietā, konstatēts, ka bērni joprojām ir pie mātes paziņas, ir pieskatīti, aprūpēti. Nākamajā dienā sarunā ar sociālo darbinieku Sociālajā dienestā māte informēja par alkohola lietošanas iemeslu – viņai esot emocionālas problēmas, kas sākušās pēc pirmā vīra, bērnu tēva nāves, un problēmas viņa centusies risināt ar alkohola palīdzību. Turpmākajās dienās notika ģimenes un katra ģimenes locekļa funkcionēšana izvērtēšana, risku identificēšana, uzsākta risku vērtēšana, resursu apzināšana. Ģimenei tika sagatavots sociālās rehabilitācijas plāns. Mātei tika ieteikts apmeklēt psihiatra, narkologa, Sociālā dienesta psihologa konsultācijas. No psihologa pakalpojuma māte atteicās, bērniem bija pa vienai psihologa konsultācijai, un, pēc psihologa atzinuma, vairāk tās nebija nepieciešamas. Narkologs atzina, ka mātei nav atkarības, bet ir kaitējoša, pārmērīga lietošana, psihiatrs konstatēja depresiju, izrakstīja medikamentus, un, tos lietojot, viņas psihoemocionālais stāvoklis normalizējās. Vairāku mēnešu laikā māte regulāri apmeklēja sociālā darbinieka konsultācijas, tika veikta ģimenes apsekošana dzīvesvietā, alkohola lietošana mātei netika konstatēta, lai gan bija nepārbaudīta informācija, ka ir bijuši alkohola lietošanas gadījumi.

Pirms diviem mēnešiem Sociālais dienests atkārtoti saņēma informāciju no policijas, ka māte atkal bijusi stiprā alkohola reibumā, bērns pa atvērtu logu saucis pēc palīdzības. Izsaukumā ieradusies policija kopā ar bāriņtiesas pārstāvi, durvis netika atvērtas, un policijas darbinieks iekļuvis dzīvoklī pa logu. Tika konstatēts, ka māte ir smagā alkohola reibumā, nespēj piecelties no gultas un adekvāti reaģēt. Bērni tika nogādāti drošā vietā – krīzes centrā, mātei tika pārtrauktas aizgādības tiesības. Pēc mēneša ar bāriņtiesas lēmumu bērnus ievietoja audžuģimenē.

Mātei atkārtoti tika sagatavots sociālās rehabilitācijas plāns, kas paredzēja sociālā darbinieka, psihologa, psihiatra, narkologa konsultācijas, atkarības ārstēšanu, Anonīmo alkoholiķu sanāksmju apmeklēšanu, medikamentu lietošanu, ja tie tiek izrakstīti. Ieteikumi tika pildīti. Māte apmeklē arī vecāku atbalsta/izglītojošu grupu Bērnu emocionālā audzināšana (BEA), lai izprastu bērnu emocionālās vajadzības, vecumposma īpatnības u.c., un individuāli – apmācību Ceļvedis, audzinot pusaudzi (CAP). Tuvākajā laikā mātei būs iespēja apmeklēt Vecāku izglītojošo programmu (VIP) – 28 stundu nodarbības. Pēc pašas iniciatīvas māte veikusi recidīva profilaksi ar sensibilizējošu medikamentu (kodēšanos). Mātei ieteikts iziet Minesotas programmu (28 dienas), no kā māte atteikusies.

Bērniem, dzīvojot audžuģimenē, tiek nodrošināti sociālās rehabilitācijas pasākumi (psihologa konsultācijas, mūzikas terapija, kanisterapija). Speciālista klātbūtnē tiek organizētas mātes un bērnu tikšanās (piedaloties arī mātes vīram). Pozitīvi, ka māte atzinusi savas problēmas, ir motivēta tās risināt. Sociālais darbs tiek turpināts, lai, atbilstoši bērnu labākajām interesēm, viņiem būtu iespēja atgriezties ģimenē.

SOCIĀLO PAKALPOJUMU NODROŠINĀŠANA

Sociālo pakalpojumu izvērtēšanu, piešķiršanu un administrēšanu nodrošina Sociālo pakalpojumu nodaļa. Nodaļā strādā 22 darbinieki.

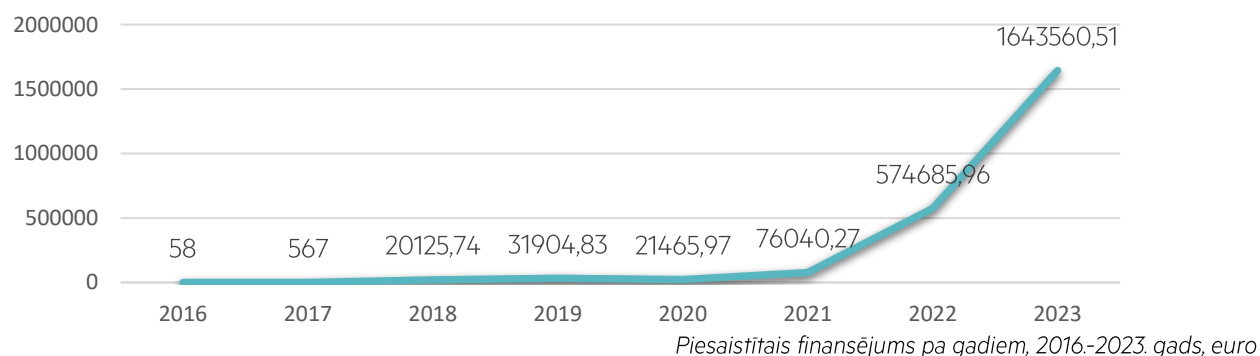
Sociālo pakalpojumu nodaļas 2023. gada aktuālākie uzdevumi:

- veikt nodaļas strukturālās izmaiņas atbilstoši pakalpojumu nodrošināšanas nepieciešamībai;
- sakārtot un uzlabot SOPA programmas pielietojumu ikdienas darbā atbilstoši katra pakalpojuma specifikai;
- izveidot strukturētu pakalpojumu kvalitātes novērtēšanas sistēmu, veikt analīzi un kvalitātes pilnveidošanu;
- veidot un attīstīt Pakalpojumu nodaļas darbinieku tradīcijas un kolektīva vienotību.

2023. gadā tika veiktas dažas strukturālas izmaiņas nodaļas darbā – darbu pārtrauca Amatas reģionu apkalpojošā aprūpes mājās pakalpojuma brigāde. Pakalpojuma nodrošināšanu pārņēma biedrība “Latvijas Samariešu apvienība”, kā arī tika izveidota vēl viena automobiļa vadītāja amata vieta un pavadona amata vieta, jo ir pieaudzis pieprasījums pēc transporta pakalpojuma, it īpaši Cēsu novada lauku teritorijās. 2023. gadā transporta pakalpojums nodrošināts 158 personām, par pakalpojuma piešķiršanu pieņemti 353 lēmumi.

Strauji pieaudzis asistenta un/vai pavadona pakalpojuma apjoms pašvaldībā. 2023. gadā pakalpojumu saņēma 242 personas – 203 pilngadīgas personas ar invaliditāti un 39 bērni ar invaliditāti.

2023. gada 31. decembrī noslēdzās Deinstitutionalizācijas projekts. Tas ilga no 2016. gada līdz 2023. gada nogalei. Tā mērķis bija palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem. Ar ERAF atbalstu Cēsīs, Priekuļos un Spārē izveidota infrastruktūra – grupu mājas, dienas aprūpes centri, specializētās darbnīcas, telpas rehabilitācijas atelpas brīža pakalpojumu nodrošināšanai 2 230 366,23 euro apmērā. Savukārt ESF projekta “Vidzeme iekļauj” ietvaros kopš 2016. gada sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi nodrošināti 130 bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, 93 pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem un 33 bērnu likumiskajiem pārstāvjiem.

SOCIĀLĀ PALĪDZĪBAS NODROŠINĀŠANA

Iedzīvotāju ienākumu izvērtēšanu sociālās palīdzības saņemšanai un sociālās palīdzības pabalstu piešķiršanu Cēsu novadā nodrošina Sociālās palīdzības nodaļa. Nodaļā strādā 13 darbinieki.

Nodaļas galvenie uzdevumi 2023. gadā:

- nodrošināt pieejamu un vienlīdzīgu sociālo palīdzību visā novadā;
- sniegt atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem;
- nodrošināt atbalstu saistībā ar energoresursu sadārdzināšanos.

Lielākais izaicinājums pērn nodaļai bija energoresursu cenu ārkārtējais pieaugums. *Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likums*, kas bija spēkā līdz 2023. gada 31. maijam, deva iespēju plašākam iedzīvotāju lokam ar neredzami augstākiem ienākumiem kā līdz šim kvalificēties mājokļa pabalstam, līdz ar to pieauga mājokļa pabalstu pretendentu skaits. Strauji pieaugot energoresursu cenām, dienesta darbinieki iesaistījās valsts atbalsta sniegšanā iedzīvotājiem. 2023. gadā atbalstam saistībā ar energoresursu sadārdzināšanos izlietoti 54 097,69 euro.

Darbs ar klientiem/ sociālā gadījuma apraksts Nr.4 "Trūcīgas /maznodrošinātas mājāsaimniecības statusa un garantētā minimālā ienākumu pabalsta, mājokļa pabalsta piešķiršana"

Darbs ar klientu. Ievērojot to, ka aktuāla ir datu aizsardzības, sauksim viņu par Antonu. Sociālajā dienesta e-vidē saņemts Antona iesniegumus ar lūgumu izvērtēt atbilstību trūcīgās personas statusam, piešķirt garantētā minimālā ienākumu (turpmāk – GMI) pabalstu un mājokļa pabalstu. Kopā ar iesniegumus Antons ir iesūtījis kredītiestādes sistēmas konta izrakstu par pilniem pēdējiem trim kalendāra mēnešiem. Reģistrējot iesniegumus un pārbaudot klienta atbilstību trūcīgās personas statusam, pēc pašvaldības sociālo pabalstu administrēšanas informācijas sistēmā SOPA pieejamās informācijas tika konstatēts, ka Antona mājāsaimniecībā viena ir persona darbspējīgā vecumā, bet Antons nav reģistrējies Valsts nodarbinātības aģentūrā, līdz ar to klientam nav piešķirts bezdarbnieka statuss.

Savukārt, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums nosaka, ka personai darbspējīgā vecumā, kura vēlas saņemt sociālās palīdzības pabalstus, izņemot pabalstu krīzes situācijā, vai izziņu par atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātas mājāsaimniecības statusam un kura nestrādā, ir pienākums reģistrēties Nodarbinātības valsts aģentūrā un pildīt bezdarbnieka pienākumus.

Iesniegumā Antons ir norādījis savu telefona numuru, darbinieks sazvina Antonu un aicina viņu reģistrēties Nodarbinātības valsts aģentūrā (turpmāk – NVA), klients iebilst, ka tam neesot jēgas, darbinieks paskaidro lietas būtību un aicina tomēr reģistrēties, pēc nedēļu pārdomām, Antons ir reģistrējies Nodarbinātības valsts aģentūrā.

Pēc pašvaldības sociālo pabalstu administrēšanas informācijas sistēmā SOPA pieejamās informācijas tika konstatēts, ka Antonam Ceļu satiksmes drošības direkcijā (turpmāk – CSDD) uzskaitē ir trīs aktīvi transporta līdzekļi, no kuriem diviem tehniskā apskate ir izieta 2012. gadā, klients apgalvo, ka šādu transporta līdzekļu viņam vairs neesot. Darbinieks, reizē informējot par reģistrēšanos NVA, aicina klientu vērsties CSDD un interesēties kā atrisināt esošo situāciju.

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums nosaka, ka pašvaldības sociālais dienests pirms lēmuma par trūcīgas vai maznodrošinātas mājāsaimniecības statusa vai sociālās palīdzības pabalsta piešķiršanu mājāsaimniecībai vai atsevišķai personai mājāsaimniecībā pieņemšanas izvērtē mājāsaimniecības kopējos materiālos resursus, izmantojot valsts un pašvaldības informācijas sistēmās esošos datus un viens no šiem kritērijiem ir, ka par īpašumu un naudas līdzekļu uzkrājumu neuzskata mājāsaimniecībā sociālajai funkcionēšanai nepieciešamos transportlīdzekļus, kuru pilna masa nepārsniedz 3500 kilogramus, bet ne vairāk kā vienu transportlīdzekli mājāsaimniecībā.

Pēc pusotras nedēļas Antons ir sakārtojis saistības ar CSDD, kur Antonam uzskaitē kā aktīvs transporta līdzeklis ir palikusi viena automašīna. Antons iesniedz dienesta ar mājokļa pabalstu saistītos rēķinus. Tiek veikta klienta materiālā izvērtēšana, piešķirts trūcīgās personas statuss, aprēķināti un piešķirti pienākošie pabalsti – GMI pabalsts, mājokļa pabalsts.

TRŪCĪGA UN MAZNODROŠINĀTA MĀJSAIMNIECĪBA

TRŪCĪGA
mājsaimniecība

313 € →

Ienākumu sliekšnis pirmajai un vienīgajai
personai mājsaimniecībai

219 € →

Katrai nākamajai personai
mājsaimniecībā

MAZNODROŠINĀTA
mājsaimniecība

← 376 €

← 264 €

Trūcīgas mājsaimniecības statuss 2023. gadā piešķirts 691 mājsaimniecībai un attiecīgi maznodrošinātas mājsaimniecības statuss – 276 mājsaimniecībām.

SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS PABALSTI

■ Pamata sociālās palīdzības pabalsti

Garantētā minimālā ienākuma
(GMI) pabalsts

148 mājsaimniecībām
• 97 220,97€

Mājoķļa pabalsts

559 mājsaimniecībām
321 840,37€

■ Papildu sociālās palīdzības pabalsti

- Atsevišķu izdevumu segšanai trūcīgām un maznodrošinātām mājsaimniecībām

Mācību gada uzsākšanai

52 personām
1 530 €

Medicīnisko izdevumu apmaksai

449 personām
45415,21 €

Sociālās rehabilitācijas plānā
noteikto mērķu sasniegšanai

22 personām
1365,29 €

- Pabalsts krīzes situācijā

32 mājsaimniecības
15 864,04 €

PAŠVALDĪBAS BRĪVĀS INICIATĪVAS PABALSTI

Par bērna piedzimšanu

315
62 800€

Mācību gada uzsākšanai
bērniem ar invaliditāti un
daudzbērnu ģimenēm

1 294 bērniem
38 850€

Medicīnisko izdevumu
apmaksai vientuļiem senioriem

44
5 392,52€

Aizgādānim

24
7 920€

Politiski represētām
personām un nacionālās
pretošanās kustības
dalībniekiem

288

21 700€

Černobilas
atomelektrostacijas
avārijas seku
likvidēšanas dalībniekiem

38

2 025€

Apbedīšanai

44

16 536,10€

100 gadu
jubilejā

7

700 €

No ieslodzījuma
atbrīvotai personai

6

300 €

ATBALSTS BĒRNIEM BĀREŅIEM UN BEZ VECĀKU GĀDĪBAS PALIKUŠIEM BĒRNIEM, AUDŽUĢIMENĒM UN AIZBILDŅIEM

Valsts noteiktās sociālās garantijas bāreņiem

Naudas līdzekļu izmaksa
patstāvīgas dzīves
uzsākšanai

9

2 160 €

Vienreizējs pabalsts
sadzīves priekšmetu
un mīkstā inventāra
iegādei

9

8 850,15€

Pabalsts ikmēneša
izdevumiem

28

28 029,71€

Mājokļa pabalsts bez
vecāku gādības palikušam
bērnam

10

8 914,34€

Valstī noteiktie pabalsti un atlīdzība audžuģimenēm

Ikmēneša pabalsts
audžuģimenei bērna
uzturam

23 (ģimenes)

91 991,48€

Audžuģimenei bērna
apgērba un mīkstā
inventāra iegādei

18 (ģimenēm)

7 361,16€

Atlīdzība audžuģimenei, ja
bērnu ievieto uz laiku, kas
ir mazāks par mēnesi
2023.gadā nav pieprasīts

Pašvaldības noteiktais atbalsts bāreņiem, audžuģimenēm un aizbildņiem

Vienreizējs pabalsts,
ievietojot bērnu
audžuģimenē vai ieceļot
bārenim aizbildni

6 bērni

744 €

Mācību gada
uzsākšanai

49 bērni

1470 €

Bārenim sociālās
rehabilitācijas plānā noteikto
mērķu sasniegšanai

3 bērni

344 €

Aizbildnim par aizbildņa
pienākumu pildīšanu

71

26 181,62€

ĒDINĀŠANAS MAKSAS ATVIEGLOJUMI

Dienests atbalstu piešķir tiem izglītojamajiem, kuri mācās citu pašvaldību un valsts dibinātās izglītības iestādēs. Bērniem no trūcīgām vai maznodrošinātām mājsaimniecībām, daudzbērnu ģimeņu bērniem un bērniem ar invaliditāti, kā arī bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, kuri mācās kādā no Cēsu novada izglītības iestādēm, ēdināšanas maksas atvieglojumu piešķir izglītības iestāde, kurā bērns mācās un par to informē Dienestu. Savukārt, Dienests administrē visu ēdināšanas atvieglojumu saņēmēju loku pašvaldības sociālo pabalstu administrēšanas informācijas sistēmā (SOPA), sadarbojas ar izglītības iestādēm, ēdināšanas pakalpojumu sniedzējiem, novada Finanšu pārvaldi.

Bērniem no trūcīgām vai
maznodrošinātām
mājsaimniecībām

26

4 435,17 €

Daudzbērnu ģimeņu bērniem
un bērniem ar invaliditāti

1015

262 651,86 €

Bērniem bāreņiem

45

9 095,62 €

DARBS UKRAINAS KARA BĒGLU ATBALSTAM

Ukrainas atbalsta info centrs no 2023. gada 1. septembra atrodas Cēsu novada Sociālā dienesta telpās, atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem nodrošina viena Dienesta darbiniece. Uz 2023.gada 31. decembri Cēsu novadā reģistrēti ~ 360 Ukrainas kara bēgļi, kopumā 2023. gadā dažāda veida atbalsts sniegts ap 200 Ukrainas civiliedzīvotājiem. Sākoties karam Ukrainā, kā pirmo atbalstu Ukrainas kara bēgļiem Sociālais dienests nodrošināja krīzes un GMI pabalstu. Iedzīvotājiem, kuriem bija nepieciešams papildu atbalsts, tika sniegta palīdzība medicīnas izdevumu apmaksai un mājokļa pabalsts. Ar valsts, pašvaldības un Cēsu novada iedzīvotāju un uzņēmēju atbalstu tika nodrošināta izmitināšana. Gada laikā bēgļu plūsma strauji samazinājusies, sociālā dienesta atbalstu lūdz arvien mazāk kara bēgļu – daļa ir atradusi patstāvīgu darbu, daļa ir devusies atpakaļ uz savu dzimteni.

Trūcīgas un maznodrošinātas
mājsaimniecības statuss Ukrainas
civiliedzīvotājiem un krīzes izziņas

173 (mājsaimniecības)

GMI pabalsts

173 personām

45 001 €

Mājokļa pabalsts

75 personām

22 878,09€

Krīzes pabalsts

50 personām

12 452 €

Ārkārtas aizbildņi

10 bērniem

26 181,62 €

Pabalsts medicīnas
izdevumu apmaksai

40

3984,38 €

Atbalsts izmitināšanai

14

14 821,67 €

SADARBĪBA AR CITĀM INSTITŪCIJĀM, SEKMĒJOT LABVĒLĪGAS VIDES VEIDOŠANU NOVADĀ

Liels atbalsts sociālās palīdzības sniegšanā ir nevalstisko organizāciju iesaiste. Dienests ik gadu aktīvi sadarbojas ar nevalstiskajām organizācijām gan deleģējot tām sociālo pakalpojumu sniegšanu, gan arī piešķirot finansiālu atbalstu biedrību darbību nodrošināšanā un projektu īstenošanai. Pērn, ikgadējā Dienesta organizētajā sociālās jomas projektu konkursā, atbalstu saņēma 12 biedrību projekti par kopējo summu – 13 042,05 euro. Sociālā dienesta dotācijas biedrību darbības nodrošināšanai saņēma 16 biedrības, kopā tām tika piešķirts 4 135,00 euro.

2023. gada nogalē ar biedrības “Dzaima” atbalstu sarūpētas dāvanas 20 daudzbērnu un trūcīgo ģimeņu bērniem. Ar AS “Cēsu alus” atbalstu iepriecināti 90 bērni no trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm. Pērnā gada nogalē 31 bērns no trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm saņēma Cēsu Rotary kluba un sponsoru sarūpētas ziemas virsjakas.

Dienesta organizētajā ikgadējā sociālās jomas projektu konkursā Cēsu novada iedzīvotājiem pērn īstenoti 12 sociālie projekti 13 042,05 euro apmērā ar mērķi iesaistīt novada mazaizsargātos iedzīvotājus aktivitātēs, mazinot sociālo atstumtību. Projektu ietvaros tika nodrošināta vientuļo, vienatnē dzīvojošo senioru apciemošana, senioru dienas organizēšana, saliedējošas aktivitātes ģimenēm pagalmu svētkos ietvaros, veselības dienas organizēšana, nometne bērniem, nodarbības pēc Feldenkraisa metodes un sporta diena ģimenēm.

Sadarbība ar sociālās jomas nevalstiskajām organizācijām:

- Biedrība “Be The Light”
- Latvijas Kaulu, locītavu un saistaudu slimnieku biedrības Cēsu nodaļa
- Cēsu Invalīdu biedrība
- Cēsu pilsētas pensionāru biedrība “Cēsu pensionāri”
- Latvijas Sarkanā Krusta Cēsu nodaļa
- Latvijas Multiplās sklerozes slimnieku asociācijas Cēsu nodaļa
- Biedrības “MSS- Cēsis”
- Latvijas Neredzīgo biedrības Cēsu teritoriālā organizācija
- Latvijas Politiski represēto Cēsu biedrība
- Ģimenes centrs “Mūsu nākotne”
- Sieviešu resursu centrs “Prieks”
- Sabiedriskā organizācija “Daugavas vanagi Latvijā” Cēsu nodaļa
- Biedrība “Kiwanis Cēsis”
- Biedrība “Brīnummāja”
- Biedrība “Lauku sieviešu atbalsta grupa “Vaive””
- Biedrība “Dzīvotprieks”
- Amatas pagasta pensionāru biedrība “Dzīvesprieks”
- Biedrība “Vecpiebalga savējiem”
- Biedrība “Vecpiebalgas rūķi”
- Biedrība “Ģimenes atbalsta rokdarbu darbnīca”
- Nītaures senioru biedrība “Labākie gadi”
- Zaubes senioru biedrība “Sidrabožols”
- Biedrība “Vidzemes lauku partnerība Brasla”
- Biedrība “Rīgas pilsētas “Rūpju bērns””
- Biedrība “Latvijas Samariešu apvienība”
- Biedrība “Cerību spārni”
- Nodibinājums “Latvijas Evangēliski luteriskās baznīcas Diakonijas centrs”
- Biedrība “Labākai rītdienai”

PROJEKTI

1 743 985,79 €

piesaistītie finanšu līdzekļi projektos 2023.gadā

2023. gadā salīdzinājumā ar 2022. gadu piesaistītais finansējums pieaudzis gandrīz trīs reizes (2022. gadā Dienests projektos piesaistīja 604 720 euro).

PROJEKTI, KURU ĪSTENOŠANA PABEIGTA

- 2023.gada nogalē noslēdzās ESF projekts **“Vidzeme iekļauj”** ar mērķi nodrošināt ģimeniskai videi pietuvinātu un sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem.
- 2023. gada maijā noslēdzās LM realizētais pilotprojekts **“Metodikas “Sociālais darbs kopienā” izstrāde”**, kuras mērķis bija veicināt sociālo darbu kopienā, lai palīdzētu kopienai sasniegt augstāku labklājības līmeni, paaugstinātu pašorganizēšanās prasmes, kā arī uzņemties atbildību pašiem par savu rīcību un apkārtējo vidi. Pilotprojekta rezultātā 2023. gada nogalē izdota jauna metodika **“Metodiskais materiāls sociālajam darbam kopienā”**.
- 2023. gada 1.maijā Sociālais dienests iesaistījās jaunā LM realizētajā pilotprojektā **“Vadības kvalitātes modeļa izstrāde”**. Pilotprojekta mērķis bija 6 mēnešu laikā izstrādāt vadības kvalitātes moduli un nodrošināt mācības un metodisko atbalstu, lai:
 - pilnveidotu pašvaldībās nodarbināto sociālā darba speciālistu profesionalitāti;
 - stiprinātu vadības funkciju un vadības prasmes sociālajos dienestos;
 - paaugstinātu sociālo dienestu darba efektivitāti;
 - panāktu labāku un mūsdienīgu sociālo dienestu un sociālā darba jomas pārvaldību;
 - uzlabotu sadarbību starp sociālajā darbā iesaistītajiem profesionāļiem un institūcijām.
- Labklājības ministrijas (LM) koordinētais pilotprojekts **“Ģimenes asistenta pakalpojuma aprobēšana”**. Asistentu pakalpojums tika nodrošināts 11 ģimenēm. Ģimenes asistenta pakalpojumu nodrošināja divi Dienesta speciālisti. Ģimenes ir apguvušas prasmes un spēj turpmāk patstāvīgi organizēt savu dzīvi bez atbalsta. Pakalpojumu saņēma ģimenes, kuru spējas sociāli funkcionēt un iekļauties sabiedrībā dažādu sociālu, garīgu vai fizisku traucējumu dēļ ir apgrūtinātas. Pakalpojuma ietvaros tika veicināta sociālo prasmju apguve, pilnveide un apgūto prasmju nostiprināšana, nodrošinot klientam individuālu konsultatīvu, praktisku, izglītojošu, asistējošu un emocionālu atbalstu dzīvesvietā un sociālajā vidē.
- Labklājības ministrijas (LM) koordinētais pilotprojekts **“Metodikas “Sociālais darbs ar senioriem” izstrāde”**. Šī projekta mērķis bija izstrādāt metodiku sociālajiem darbiniekiem darbam ar senioriem.

PROJEKTI, KURU ĪSTENOŠANA UZSĀKTA

- Sadarbībā ar Labklājības ministru Sociālais dienests 2023. gadā turpina nodrošināt supervīzijas darbiniekiem Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021. – 2027. gadam ESF Plus 4.3.5.4. pasākuma projekta **“Profesionāla un mūsdienīga sociālā darba attīstība”** ietvaros. 2023. gadā supervīzijas nodrošinātas 51 Sociālā dienesta darbiniekam.
- Sadarbībā ar Kultūras pārvaldi Sociālais dienests turpina īstenot projektu **“Arts on Prescription of Interreg Baltic Sea Region”** (**“Nosūtījums uz kultūras aktivitātēm”**).

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Cēsu novada Sociālais dienests 2023. gadā turpināja attīstīt komunikāciju ar novada sabiedrību, izmantojot Cēsu novada pašvaldības informatīvo izdevumu "Cēsu Vēstis", reģionālo laikrakstu "Druva", mājas lapu www.cesis.lv, Sociālā dienesta un Cēsu novada pašvaldības Facebook kontus un sazinoties ar e-pastu starpniecību. Pērn liels uzsvars likts, komunikācijai izmantojot Facebook. Gada laikā Sociālā dienesta konta sekotāju skaits pieaudzis līdz 391 un kontā reģistrēti 1000 draugi.

62

izziņota preses
relīze

159

publicējās pieminēts
Sociālais dienests

18

raksti publicēti
informatīvajā izdevumā
"Cēsu Vēstis"

6

Informatīvie bukleti
par sociālo palīdzību
un pakalpojumiem

66

Ziņas publicētas
Facebook kontā

12

Izstrādāti/aktualizēti
vizuālie materiāli, t.sk.
infografikas

1

Atvērto durvju diena
Sociālā dienesta
sociālo pakalpojumu
sniegšanas vietās

Uzņemtie viesi pieredzes apmaiņas vizītē:

- pārstāvji no Limbažu novada Sociālā dienesta
- Liepājas Atkarību Profilakses centra;
- Biedrība "Palīdzēsim Ukrainas bēgļiem" pārstāvji
- Pārstāvji no Bauskas novada Sociālā dienesta

Cēsu novada Sociālā dienestu speciālistu pieredzes vizītes:

- tikšanās ar Aizkraukles novada Sociālā dienesta speciālistiem Aizkrauklē;
- tikšanās ar Dobeles novada Sociālā dienesta speciālistiem Dobelē;
- Pilngadīgo personu atbalsta nodaļas speciālistu tikšanās ar Biedrības "Resiliences centrs" speciālistiem.

Pērn, atzīmējot sociālā darba 30. gadskārtu Cēsu novadā, videointervijā Dienests iemūžinājis Dzintras Strautas (Cēsu sociālās palīdzības nodaļas vadītāja 1993. gadā) un Ģertrūdes Šulmeisteres (bijušā Cēsu rajona sociālās palīdzības speciāliste) atmiņas par pirmsākumiem sociālās palīdzības sniegšanā. Intervija publiski pieejama Cēsu novada Sociālā dienesta Facebook kontā.

2023.GADA SOCIĀLĀ DIENESTA DARBA KOPSAVILKUMS

- Pieaudzis izmaksāto pabalstu apjoms par 26,71 %.
- Ievērojami pieaugušas pakalpojumu izmaksas (t.sk. izmaksas par ilgstošo aprūpi). Pieaugums 41,79%.
- Pieaudzis pieprasījums pēc transporta, asistenta pakalpojumiem un pakalpojumi personām ar GRT un bērniem ar FT. Kopējais Sociālā dienesta rīcībā nodotais autoparks noveco.
- Strauji palielinās pieprasījums un nepieciešamība pēc sociālā atbalsta un sociālajiem pakalpojumiem, kas prasa lielus budžeta līdzekļus.
- Sociālie gadījumi kļūst arvien komplicētāki/sarežģītāki. Nepieciešama citu nodaļu un institūciju iesaiste gadījumu risināšanā.
- Piesaistīts apjomīgs finansējums no Eiropas Sociālā fonda 1 743 985,79 euro apmērā.

2024.GADA MĒRĶI UN PRIORITĀTES

Ari 2024. gadā Sociālais dienests turpinās darbu pie 2023. gadā noteiktā mērķa nākamajiem trīs gadiem – uzlabot Cēsu novada iedzīvotājiem piedāvāto sociālo pakalpojumu pieejamību un kvalitāti. Ievērojot šī gada Sociālā dienesta budžeta iespējas, 2024. gadā dienests strādās jau pie esošo pakalpojumu kvalitātes pilnveidošanas.

Sociālās palīdzības nodaļas prioritātes:

- vienādu iespēju nodrošināšanu visiem novada iedzīvotājiem saņemt to vajadzībām atbilstošu sociālo palīdzību, materiālo atbalstu un sociālās garantijas;
- darbs pie vienāda darba stila nostiprināšanas visā novada teritorijā;
- izveidot kvalitātes novērtēšanas sistēmu, veikt sniegtās sociālās palīdzības kvalitātes analīzi un kvalitātes pilnveidošanu;
- regulāras, kvalitatīvas apmācības, supervīzijas.

Sociālo pakalpojumu nodaļas prioritātes:

- turpināt izstrādāt un ieviest optimālāko sociālo pakalpojumu nodrošināšanas modeli pēc DI projekta beigām, jaunu klientu piesaiste (personas ar GRT un bērni ar FT);
- veikt nodaļas strukturālās izmaiņas atbilstoši pakalpojumu nodrošināšanas nepieciešamībai;
- izstrādāt pakalpojumu piešķiršanas un administrēšanas procesu aprakstus katram pakalpojumam un sadarbībai ar valsts un citām pašvaldības institūcijām;
- sakārtot un uzlabot SOPA programmas pielietojumu ikdienas darbā atbilstoši katra pakalpojuma specifikai un informācijas un dokumentu apmaiņai ar pašvaldības Finanšu pārvaldi un valsts struktūrām līdzfinansējuma saņemšanai;
- turpināt regulāru sadarbību ar pakalpojumu sniedzējiem, veikt pakalpojumu kvalitātes vērtēšanu un analīzi, izveidot pakalpojuma saņēmēja *portretu* atsevišķiem pakalpojumiem;
- profesionālās kvalifikācijas celšana – apmācības, supervīzijas, pieredzes apmaiņa, nodaļas sapulces u.c. pasākumi;
- stiprināt Pakalpojumu nodaļas darbinieku tradīcijas un kolektīva vienotību;
- dienas aprūpes centra Priekuļos sniegto pakalpojumu kvalitātes uzlabošana un daudzveidīgu aktivitāšu ieviešana.

Ģimeņu ar bērniem atbalsta nodaļas prioritātes:

- turpināt apgūt un ieviest praksē jauno metodiku darbā ar ģimenēm;
- pilnveidot starpprofesionālo un starpinstitūciju sadarbību ar esošajām sadarbības institūcijām, jauniešu māju, u.c.;
- sadarbībā ar citām institūcijām izstrādāt programmu preventīvā darba veikšanai seksuālās vardarbības mazināšanai Cēsu novadā;
- sadarbībā ar *Jauniešu māju* un citām institūcijām veicināt atbalsta pakalpojumu pieejamību jauniešiem ar atkarības problēmām, uzvedības grūtībām, paškaitējošu uzvedību, u.c.;
- veicināt atbalsta/izglītojošo grupu un sociālo prasmju pilnveides grupu pieejamību ģimenēm ar bērniem;
- risināt jautājumus, kas saistīti ar atbilstošu un piemērotu darba vides nodrošināšanu (telpu iekārtošanu) ģimeņu ar bērniem konsultēšanai.

Pilngadīgo personu atbalsta nodaļas prioritātes:

- Apgūto metodiku pielietošana praksē darbā ar sociālajiem gadījumiem.
- Aktīva starpprofesionālā sadarbība ar izveidoto DI pakalpojumu sniedzējiem.
- Atbalsta sniegšana personām, kas uzsākušas saņemt sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus.
- Apmācību, supervīziju un kovīziju nodrošināšana darbiniekiem.
- Sociālā darba un pakalpojumu kvalitātes uzlabošana, procesu aprakstu un lēmumu projektu izstrāde, aktualizācija.
- Sabiedrības informēšana par sociālā darbinieka profesiju un Sociālā dienesta darbu.
- Dalība Sociālā dienesta kvalitātes novērtēšanā.
- Projekta «Atbalsta pasākumi cilvēkiem ar invaliditāti mājokļu vides pieejamības nodrošināšanai» īstenošana.